

Vergaderjaar 2016–2017

34 550 IV

Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2017

CXIX

Verslag van een werkbezoek naar het Caribisch deel van het Koninkrijk, april 2016

F¹

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 oktober 2016

Mede naar aanleiding van de in de Eerste Kamer aangenomen motie Ester c.s. (Kamerstukken I 34 300 IV/CXIX, V), informeer ik u over de stand van zaken en de lopende activiteiten die worden ondernomen om de kinderrechten in het Caribisch deel van het Koninkrijk te verbeteren.

UNICEF

Zoals u bekend heeft UNICEF in mei 2013 een zestal rapporten gepresenteerd die aantoonde dat op het gebied van de kinderrechten in het Caribisch deel van het Koninkrijk meer aandacht nodig is en dat samenwerking tussen ouders, overheid en organisaties daarbij van essentieel belang is. Naar aanleiding hiervan is door de leden Van Laar (PvdA) en Segers (ChristenUnie) een amendement op de begroting Koninkrijksrelaties 2015 ingediend met als doel om voor de periode van 2015–2017 € 3 mln. vrij te maken voor de verbetering van de positie van kinderen in Caribisch Nederland door het bestrijden van (de oorzaken en gevolgen van) armoede en geweld en het verbeteren van de participatie van jongeren.

Zoals ik tijdens het AO op 7 april jl.² heb uiteengezet is het vanwege de beperkte uitvoeringskracht in Caribisch Nederland erg lastig om de door hen ontwikkelde Actieplannen kinderrechten tot uitvoering te brengen. Om die reden heb ik aan UNICEF gevraagd hen daarbij te ondersteunen en dit aanbod is door de drie Openbare Lichamen omarmd. Dit betekent concreet dat UNICEF al is gestart met de Bovenwindse eilanden en inmiddels ook met Bonaire aan de slag is gegaan met een voorstel om hen te ondersteunen op het gebied van educatie, participatie en bewustwording.

¹ Letter F heeft alleen betrekking op wetsvoorstel 34 550 IV.

² TK, 2015–2016, 34 300 IV, nr. 58.

De oud-regionaal directeur UNICEF in de Cariben is sinds juni tweemaal naar Saba en Sint Eustatius gereisd om het onderwerp «geweld in de opvoeding» bespreekbaar te maken bij ouders via kerkgenootschappen, radioprogramma's en bijeenkomsten. Dit maakt onderdeel uit van de kinderrechteneducatie waarvan de trainingen recent zijn gegeven aan professionals en leerkrachten en de lessen die binnenkort aan de kinderen in de bovenbouw van de basisschool worden gegeven. Ook met Bonaire zal worden gezien of en hoe UNICEF kan worden ingezet. Op de Bovenwindse eilanden is al gebleken dat het via deze route bespreekbaar maken van dit lastige thema lijkt te werken.

Daarnaast is gestart met de installatie van de Raad van Kinderen op Saba, Sint Eustatius en Bonaire. De Raad van Kinderen is een programma van de Missing Chapter Foundation en UNICEF, waarbij besluitvormers in bedrijven en overheid gestimuleerd en gefaciliteerd worden om met kinderen in gesprek te gaan over besluiten die impact hebben op de leefwereld van kinderen nu en in de toekomst.

Voor wat betreft de ondersteuning ter plaatse is er op Saba een project-leider kinderrechten aangesteld en wordt er momenteel op Sint Eustatius een beleidscoördinator kinderrechten geworven. Met Bonaire zijn we in gesprek over hoe alle capaciteitsverzoeken, waaronder ook voor kinderrechten, in samenhang kunnen worden gezien. Ik hoop daar op korte termijn meer duidelijkheid over te krijgen.

Monitoring

In de motie van het lid Ester c.s. wordt de regering verzocht om de impact van de maatregelen op de naleving van de kinderrechten te monitoren en op basis van de bereikte resultaten aan te geven of een aangescherpt actieprogramma geboden is ter verbetering van de kinderrechten.

Een van de instrumenten om de situatie van kinderen in Caribisch Nederland beter te monitoren is de jeugdmonitor: het Ministerie van VWS heeft het CBS verzocht de jeugdmonitor met ingang van 2016 uit te breiden naar Caribisch Nederland. Het streven is in de Jeugdmonitor 2016 – die in november uitkomt – de eerste gegevens over de leefsituatie van de jeugd in Bonaire, Saba en Sint Eustatius te publiceren. Daarnaast is de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport momenteel bezig om de registratie en aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld op orde te krijgen. De Tweede Kamer is hierover op 4 oktober via de voortgangsrapportage geweld in afhankelijkheidsrelaties geïnformeerd.

Bovenstaande is echter nog niet voldoende om de impact van alle maatregelen te monitoren. Voor het adequaat kunnen volgen van de situatie van de kinderen op de eilanden is essentieel dat de dataregistratie op peil wordt gebracht. Op basis van deugdelijke (kwantitatieve) data kan immers worden gevolgd of beleid het gewenste effect heeft. Ik ben bereid het onderzoek dat in 2013 door UNICEF is uitgevoerd nogmaals te laten uitvoeren naar de stand anno 2017/2018 waarbij ik tegelijkertijd ook een traject in gang zal zetten om de dataregistratie te verbeteren. Als coördinerend Minister voor Caribisch Nederland neem ik hierin graag het voortouw waarbij uiteraard de verantwoordelijke ministeries zullen worden betrokken: zij dienen immers de indicatoren op hun beleidsterrein te identificeren op basis waarvan zij kunnen bepalen of hun beleid effectief is.

Interlandelijke Taskforce kinderrechten

In mijn brief van december 2015 heb ik u al geïnformeerd over de zeer succesvolle Safety net conferentie die heeft plaatsgevonden op Aruba. U treft bijgevoegd aan de «Glossy»³ die van de bijeenkomst gemaakt is. Voor dit jaar heeft de Taskforce als speerpunt de pedagogische visie. De Taskforce kinderrechten zal op 7 en 8 maart een volgende conferentie organiseren over positief opvoeden. Belangrijk thema dat hier aan de orde zal komen is het tegengaan van geweld in de opvoeding.

Ten slotte

Er zijn nog grote uitdagingen als het gaat om het verbeteren van de kinderrechten in Caribisch Nederland. Er is een lange adem nodig om houding en gedrag ten aanzien van de rechten van het kind te veranderen. Dat kan niet van de ene op de andere dag. Samen met UNICEF en de bestuurscolleges van de Openbare Lichamen zal ik me blijven inzetten om de rechten van de kinderen in Caribisch Nederland te verbeteren.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk

³ Ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke ondersteuning onder griffie nr. 160010.